

licet Spiritus Sanctus largiori tunc munere credentium corda repleverit; hoc tamen Joannes legitur in utero assequutus, quod Apostolica celsitudo tandem longiori permissione potuit obtinere.

VIII. Probatur. Illus rationis in Joanne non fuit momentaneus, ac transitorius, sed perseveravit usque ad ortum, ac deinceps; & gratia sanctificationis, quæ in eo fuit etiam regenerationis, per quam nimirum originalis culpa deletur; sed his positis, statim sequitur exultationem ejus fuisse non naturalem, sed supernaturalem: ergo &c. Minor patet; quia hæc omnia non naturaliter, sed supernaturaliter evenerunt; sed evenerunt in exultatione ejus in utero: ergo exultatio ejus in utero fuit miraculosa, non naturalis. Major principalis argumenti probatur auctoritate Origenis, & Ambrosii. Ille siquidem homil. 9. in Lucam sic ait: Si ex eo, quod tantum venit Maria ad Elisabeth, & salutavit eam, & exultavit infans in gaudio, & Spiritu Sancto plena Elisabeth prophetavit, & in una hora tantos profectus habuit: nostra conjectura relinquatur, quid in tribus mensibus Joannes profecerit; assistente Maria Elisabethe. Valde quippe indignum est, in puncto hore, atque momento exultasse infantem, & quodammodo laseruisse, repletamque esse Spiritu Sancto Elisabeth; per tres vero menses nec Joannem, nec Elisabeth ex vicina Matris Domini, & ipsius Salvatoris presentia profecisse. Ambrosius vero lib. 2. Commene. in Lucam: Non sola familiaritatis est causa, quod apud Elisabetham Maria diu mansit, sed etiam tanti Vatis profectus. Nam si primo ingressu tantus profectus exiit, ut ad salutationem Mariæ exultaret infans in utero, repletur Spiritu Sancto Mater infantis: quantum putamus usque tanti temporis Sancta Maria addidisse presentiam? Hæc quantum ad primam partem majoris: quantum vero ad secundam partem ejusdem invicte probandam, adjungimus auctoritatem Augustini, & Bernardi. Hic quidem epist. 57. ad Dardanum hæc habet: Excepto angulari lapide Christo, non video quomodo adificentur homines in domum Dei, ad habendum in se inhabitantem Deum, nisi cum fuerint renati: quod non possunt esse, antequam nati. Quamlibet itaque sententiam de pregnantibus, imo de hominibus habeamus adhuc intra materna viscera constitutis: utrum existimemus, eos donari posse aliquo sanctificationis modo, nec ne: vel propter Joannem, qui nondum in banc eduxus lucem, tamen exulta-

vit in gaudio: (quod utique nisi operatione Spiritus Sancti fieri potuisse, quis credat?) vel propter Jeremiam, cui Dominus dixit: Priusquam exires de vulva sanctificari te; tamen illa sanctificatio, qua efficiamur, & singuli templi Dei, & in unum omnes templum Dei, non est nisi renatorum, quod nisi nati homines esse non possunt. Ille vero epist. 174. Certissime Spiritus Sanctus, quem replevit sanctificavit. Ceterum quatenus adversus originale peccatum hæc ipsa sanctificatio valuerit, sive pro isto, sive pro Jeremia, sive quis alius simili prædictus est gratia, non temere dixerim. Sanctificatos tamen non dubitaverim dicere, quos Deus sanctificavit, & cum eadem sanctificatione prodisse ex utero, quam acceperunt in utero: nec reatum, quem in conceptione traxerunt, valuisse ullatenus horum natali jam donatam præpedire, seu præcipere benedictionem. At tamen quis dicat: Spiritu Sancto repletum manere adhuc filium nihilominus iræ, & si mori in utero contigisset, cum hac plenitudine Spiritus penas luiturum damnationis? Durum est. Minime tamen ausim, hinc quidpiam mea sententia desinere.

Dicimus II. Civitatem Judæ, in qua facta fuit Visitatio hæc, fuisse Hebronem; & Comitum, quo iter illud eadem Virgo perfecit, fuisse B. Joseph.

Prima pars Conclusionis probatur I. Visitatio B. Virginis erga Cognatam Elisabeth, peracta in montanis Judæ, in illa Civitate facta est, quæ erat Civitas Sacerdotalis; sed in montanis non erat alia Civitas Sacerdotalis, quam Hebron: ergo Civitas, in qua facta est prædicta salutatio, fuit Hebron. Major patet, quia in Civitate illa habitabat Zacharias, qui erat Sacerdos de Tribu Levi, & de domo Aaron; ac proinde debebat esse Civitas Sacerdotalis; verum clarius constabit eadem major, sicut etiam & minor ex his, quæ habet Baronius in Apparatu num. 77. Nemo quatenus sibi videatur sapiens, instar Juliani, atque Porphyrii divinum Historicum S. Lucam Evangelistam redarguat oscitantæ, quod nomen Civitatis, quam incolebat Zacharias, ad quam Sanctissima Virgo festinans accersit, non exprimat; nam satis expressit, dum Civitatem Juda in Montanis positam, ibique Zachariam habitare scribit: sique ob eam causam Civitatem Sacerdotalem fuisse demonstrans quænam esset, cum de nulla alia ambiguitas possit oriri, antonomastice signat. Sed ut hæc clariora reddantur, altius necesse est hinc

floræ